



## Зустріч з президентом Технічного університету Берліна

5 березня Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" відвідав президент Технічного університету м. Берлін професор Йорг Штейнбах. Гість із Німеччини ознайомився з історією та сьогодишнім днем НТУУ "КПІ", оглянув експозицію Державного політехнічного музею КПІ, зустрівся з працівниками Наукового парку "Київська політехніка" та ознайомився з діяльністю Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку, який є частиною системи Світових центрів даних Міжнародної ради з науки і працює на базі НТУУ "КПІ".



Михайло Згуровський та Йорг Штейнбах

Берлінський технічний університет (нім. Technische Universität Berlin, скорочено – TU Berlin) – один з чотирьох університетів німецької столиці. В ньому навчається 29,5 тисячі студентів, майже 20% з яких – іноземці. Університет входить в об'єднання дев'яти найбільших технічних вишів Німеччини "TU 9" і здійснює підготовку фахівців не лише з технічних, але й з гуманітарних спеціальностей на факультетах: гуманітарних наук; математики і природничих наук; виробничому; електротехніки та інформатики; транспорту і машинобудування; будівництва, геології та архітектури; економіки та менеджменту. Університет працює за багатьма міжнародними програмами і в контакт з багатьма університетами світу, в тому числі і з КПІ. Головною метою нинішнього візиту його керівника до Києва було визначення напрямів подальшого співробітництва з університетом і його окремими факультетами.

Під час зустрічі з професором Штейнбахом ректор НТУУ "КПІ" Михайло Згуровський наголосив, що сьогодні налагодження дійової співпраці та поглиблення вже існуючих між Київською політехнікою та Берлінським технічним університетом кон-

тактів є дуже важливим для обох навчальних закладів, оскільки участь у спільних дослідженнях і пошуків академічних обмінів дозволяють підняти рівень наукових розробок і поліпшити якість підготовки майбутніх фахівців.

У зустрічі взяли участь керівники кількох інститутів і факультетів КПІ. Вони зробили презентації своїх підрозділів і обговорили з гостем із Німеччини можливі напрями спільних наукових досліджень, потенціал академічних обмінів і деякі технічні аспекти налагодження співпраці. Серед найперспективніших для обох університетів з цієї точки зору напрямів – організація спільних досліджень і впровадження навчальних програм зі сталого розвитку, співпраця в галузі електроніки та енергетики, аерокосмічних досліджень, системного аналізу і прикладної математики тощо.

Результатом зустрічі стало підписання Меморандуму про співпрацю між НТУУ "КПІ" та TU Berlin – документа, що визначає основні напрями і умови співробітництва університетів в освітній та науковій сферах.

Дмитро Стефанович

## На засіданні Вченої ради

Засідання Вченої ради НТУУ "КПІ" 5 березня 2012 р. розпочалося під головуванням першого проректора НТУУ "КПІ" професора Ю.І.Якименка. Він привітав з ювілейними днями народження директора Науково-технічної бібліотеки В.Г.Дригайла, професора кафедри телекомунікацій ІТС д.т.н. С.Г.Буніна, зав. кафедри техніки та електрофізики високих напруг ФЕА проф. В.О.Бржезицького. Також Ю.І.Якименка вручив дипломи професорів С.Г.Буніну і професору кафедри електро-зварювальних установок ЗФ Р.М.Рижову. Далі Вчена рада привітала команду КВН КПІ, яка перемогла у змаганнях Західноєвропейської ліги.

Вчена рада заслухала доповідь першого проректора Ю.І.Якименка "Забезпечення якості освіти для задоволення потреб ринку праці". На початку доповіді він наголосив, що головними чинниками, які визначають якість підготовки фахівців, є рівень підготовки абітурієнтів, якість навчальних програм, кадровий склад, рівень матеріально-технічного забезпечення і самооцінка якості. Ю.І.Якименко охарактеризував усі складові підготовки у нашому університеті. Наприкінці доповіді він повідомив, що з 1 березня почав працювати електронний кампус НТУУ "КПІ", закликав усіх активно наповнювати його матеріалами і попередив, що з 1 вересня 2012 р. робота у цьому середовищі буде обов'язковою для усіх викладачів. Він також нагадав про необхідність активізувати роботу з підготовки до акредитації окремих спеціальностей, якій пройде у вересні 2012 р.

Після обговорення доповіді Вчена рада ухвалила рішення, в якому, зокрема, підкреслила, що для успішної акредитації спеціальностей підрозділам університету слід направити свою роботу на безумовне виконання ліцензійних умов та критеріїв акредитації, які включають: ресурсне забезпечення навчально-виховного процесу (кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне); якість освітньої діяльності та рівень підготовки випускників усіх рівнів підготовки; показники міжнародної та науково-інноваційної діяльності. Також Вчена рада наголосила на необхідності продовження роботи щодо розширення зв'язків з роботодавцями на основі угод про співпрацю для підвищення рівня практичної підготовки і конкурентоздатності випускників КПІ на ринку праці, важливості профорієнтаційної роботи як у системі доузв'язкової підготовки, так і безпосередньо зі школами, коледжами й технікумами, необхідності широкої участі кафедр у системі післядипломної освіти та підвищення кваліфікації.

Далі Вчена рада заслухала доповідь проректора з навчально-виховної роботи проф. Г.Б.Варламова "Загальні підсумки навчально-виховної роботи в університеті за 2011 рік". У доповіді проректор проаналізував дані з навчальної роботи, охарактеризував успішність і різні види контролю якості знань, систему заохочення кращих студентів, роботу з профілактики правопорушень, а також питання спортивного виховання та оздоровлення студентів.

На засіданні були також розглянуті конкурсні та поточні справи.

Інф. "КПІ"

## СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Зустріч з президентом ТУ Берліна

На засіданні Вченої ради

Навчальна лабораторія XXI ст. у КПІ

2 НТУУ «КПІ» у рейтингу Webometrics

Підсумки зимової сесії 2011/2012 н.р.

3 Пам'яті головного архітектора НТУУ "КПІ" В.І. Лиховодова

Дистанційне навчання

4 Березень

Увага, конкурс!

## Медаль виставки – навчальній лабораторії XXI століття



На XV Ювілейній міжнародній виставці "Сучасна освіта в Україні – 2012", що пройшла 15-17 лютого 2012 року в Києві, колектив науковців НТУУ «КПІ» під керівництвом академіка НАН України, професора Ю.І.Якименка представив розробку «Електронна цифрова лабораторія для викладання науково-природничих та біомедичних дисциплін в навчальних закладах I-IV рівнів акредитації».

Цей апаратно-програмно-методичний комплекс вирішує завдання модернізації навчальної бази та інформатизації освіти, поставлені у "Проекті Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки" та відповідає "Концепції Державної цільової соціальної програми підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період до 2015 року".

Цифрова лабораторія забезпечує автоматизацію збору та реєстрації даних, обробки результатів вимірювань та оформлення звітної навчальної документації. Різноманіття розроблених

сенсорів дозволяє залежно від комплектації комплексу створювати лабораторні практикуми з різних навчальних дисциплін та рівнів складності.

За рахунок використання в комплексі мікроелектронних первинних перетворювачів, сучасної елементної бази, комп'ютерного програмного та навчально-методичного забезпечення вітчизняного виробництва суттєво зменшуються витрати на закупку приладів, комп'ютерної техніки при модернізації та створенні нових лабораторних робіт. Використання сучасної технології бездротових сенсорних мереж забезпечує віддалену (до 100 м) передачу інформації безпосередньо до комп'ютера, що дає можливість проведення лабораторних практикумів на великих розподілених об'єктах (електростанціях, агропідприємствах, медичних установах та ін.).

З розробкою ознайомилися та висловили зацікавленість голова Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України Максим Луцький, президент Національної академії педагогічних наук України Василь Кремень, ректори, керівники та педагогічні працівники низки провідних навчальних закладів.



Лабораторія отримала Срібну медаль у конкурсі наукових розробок, номінація "Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі закладів освіти".

Робота виконувалася за фінансової підтримки Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України.

О.В.Богдан, заст. директора НДІ Прикладної електроніки



## НТУУ «КПІ» у рейтингу Webometrics з 2009 по 2012 рік

Існують декілька відомих рейтингів ВНЗ, що використовують дані, отримані в Інтернеті, і один з найбільш популярних – Webometrics. Достатньо повну інформацію про цей рейтинг ми надали у КП №4 за 2009 рік. Нагадаємо, що рейтинг Webometrics публікується лабораторією Cybermetrics, яка ставить собі на меті стимулювати наукові організації і вчених представляти результати своїх досліджень у мережі. «За допомогою цих рейтингів ми маємо намір додатково мотивувати дослідників у всьому світі до публікації все більшого числа наукових матеріалів в Інтернеті, роблячи їх доступними для колег і людей, де б вони не знаходилися», – стверджують автори рейтингу.

Рейтингування здійснюється з 2004 року двічі на рік – у січні і липні, і включає більше 20000 (у 2009 році 18000) вищих навчальних закладів з усього світу. Розглядаються тільки організації із власними доменами і враховується тільки один (найбільший) домен, якщо їх декілька. Наше поле – kpi.ua. Усі сайти, розміщені в цій доменній зоні, впливають на загальні показники і рейтинг університету.

У цьому році авторами внесено низку змін у методологію розрахунку рейтингу. Основним компонентом ранжування залишається параметр Visibility, який тепер розраховується за даними Majestic SEO у зв'язку із закриттям для користувачів пошукових можливостей Yahoo. Враховується кількість зовнішніх посилань на сайт та кількість доменів, з яких ідуть посилання. Ці показники характеризують вплив (Impact) опублікованої інформації. Вважається, що мотивація для мережевого посилання подібна до бібліографічного – більше посилань отримують цікаві і важливі матеріали (а з накручуванням Webometrics збирається боротьба). Інша група показників відображає активність сайтів (Activity) і включає: Size – кількість веб-сторінок (Google), RichFiles – кількість документів (Google), Scholar – кількість статей в Google Scholar (за п'ять останніх років) і Scimago (за вісім років). Чим більше сайтів входить у поле і чим більше інформації представлено на цих сайтах, тим більшим буде параметр Activity. Усі ці дані об'єднуються з певними ваговими коефіцієнтами, і створюється рейтинг ВНЗ.

Наше положення в рейтингу за 4 роки: у 2009 р. НТУУ «КПІ» зайняв 2137 місце у світі (3-тє місце серед ВНЗ України), у 2010 р. – 2428 місце (6-тє місце серед ВНЗ України), у 2011 р. – 1325 місце (2-ге місце серед ВНЗ України), у 2012 р. – 957 місце (перше місце серед ВНЗ України).

Зниження місця у 2010 році було пов'язано із переходом від адреси ntu-kpi.kiev.ua (на ній ми були більше 10 років) до kpi.ua. У нинішній редакції рейтингу із нашим попереднім доменом kiev.ua виникли проблеми, що ще раз підтверджує правильність переходу на просте і зручне ім'я – kpi.ua.

За результатами першого рейтингування 2012 року («Київський політехнік» №6, 2012) найбільшого успіху досягнуто за показником Scholar (561 місце). Це відобразило активну роботу, проведеної зі створення і супроводження сайтів журналів НТУУ «КПІ». Якщо у 2009 році було лише 4 сайти журналів, що видавалися університетом, то у 2011 році їх 20. Найгірша ситуація із показником Visibility (3154 місце) – зовнішніми посиланнями. Університет лише опосередковано може впливати на цей показник, розміщуючи на своїх сайтах цікаві та корисні для користувачів матеріали і забезпечуючи зручні механізми їх републікування.

Виникає питання: «Чи повинно нас задовольняти 957 місце у світі за рейтингом Webometrics»? З однієї сторони – це вперше, коли ВНЗ України перейшов за тисячу в рейтингу Webometrics. З іншої сторони – подивимось, як ми виглядаємо серед сусідніх країн у рейтингу Webometrics. Нижче в таблиці наведено місце ВНЗ, який займає 1-ше місце у своїй країні, у світовому рейтингу.

Як видно, ми займаємо останнє місце, програючи майже в 10 разів Чехії, у 7 разів Росії, у 2 рази Словаччині. Ми можемо виправдовуватися мовним бар'єром та слабким проникненням Інтернету в Україні, і лише мріяти про співвідношення один матеріал – одне посилання, як у лідерів рейтингу, але наші колеги із країн з аналогічною мовною

та економічною ситуацією мають кращі результати.

Виходить, що пишати особливого нічим і попереду велика робота.

Те, що зроблено в нашому університеті у 2010 та 2011 роках, планувалося як початок комплексної роботи з підняття рейтингу НТУУ «КПІ». Спершу всіх, чи майже всіх, зібрано за адресою kpi.ua, всі факультети та інститути й майже всі кафедри мають свої сайти. Зроблено інтегрований ресурс Web-сайтів журналів за адресою <http://journals.kpi.ua>. Більшість журналів проіндексовано в Google Scholar. І найбільш ефективним виявився рейтинг сайтів підрозділів, який будується на основі параметрів, що отримуються з Інтернет. Рейтинг проводиться для факультетів та інститутів, журналів та конференцій раз на місяць, сайтів кафедр та інших ресурсів – раз у квартал, і виставляється за адресою <http://webometr.kpi.ua>.

На початок 2012 року до мережі НТУУ «КПІ» входить приблизно 260 сайтів. Внутрішній рейтинг включає 248 ресурсів, розміщених у домені kpi.ua, оскільки лише вони є складовими університетських показників у світових рейтингах. Дані субдоменів для сайтів підрозділів НТУУ «КПІ», якщо їх було розміщено на доменах четвертого рівня, включаються в дані вищих доменів автоматично. Зважаючи, що більшість сайтів кафедр отримали домену третього рівня, їх дані не враховувались при підрахунку рейтингу факультетів. Тому з жовтня 2011 року лабораторія Інформ НТО КПІ-Телеком розраховує сукупний рейтинг, який включає дані усіх зареєстрованих сайтів підрозділів (<http://kpi.ua/registration>) – сайти кафедр, студентські, наукові, навчальні

та сайти викладачів, щоб мати можливість визначити підрозділи, які роблять найбільший внесок у загальний результат. Дані кафедр приводяться до загальної кількості кафедр підрозділу. Крім показників, які аналізуються Webometrics, рейтинг сайтів навчально-наукових підрозділів КПІ включає додаткові параметри, які дозволяють опосередковано оцінити індексованість та авторитетність сайтів. Ці параметри ви-

користовуються іншими мережевими рейтингами – не такими популярними, як Webometrics – але хто знає, який рейтинг сподобається журналістам завтра.

Лідерами за результатами двох рейтингів можна назвати ПІСА, ФТІ, ЗФ, ІТС. У ННК «ПІСА» одразу чотири проекти входять в двадцятку кращих сайтів університету, в тому числі сайт студентської ради (<http://studsovet.ipsa.kpi.ua>) та тематичний проект «Грид у дослідницькому університеті» (<http://grid.kpi.ua>). НН ІТС супроводжує портал «Наука-інформ» – популярний науковий ресурс (<http://paikainform.kpi.ua>). ФТІ регулярно проводить наукові заходи, які мають суспільний резонанс. ЗФ створив низку тематичних ресурсів і активно працює над питаннями рейтингу.

Лідерами за окремими категоріями є:

- Розмір – ПІСА, ФЛ, ЗФ;
- Видимість – ПІСА, ФТІ, ЗФ;
- Розміщені файли – ФЕА, ПІСА, ФТІ;
- Зареєстровані у Scholar – ПІСА, ФІОТ, ВІПІ.

Декілька факультетів КПІ виклали бібліотеки з великою кількістю документів. Webometrics попереджає, що буде карати ВНЗ за порушення авторських прав (наявність великої кількості документів, що не відповідають авторському законодавству). Ми широко сподіваємося, що розміщені матеріали, підготовлені з використанням ліцензійного ПЗ, відповідають авторському законодавству України, загальноприйнятими вимогам і не наражають університет на штрафні санкції зі сторони міжнародних організацій і пошукових/рейтингових сервісів. Якщо у підрозділі є необхідність викласти чужі роботи, то потрібно зробити це так, щоб не тримати контрафактні матеріали у відкритому доступі.

У жовтій зоні рейтингу знаходяться підрозділи, які дають мінімальний внесок, – це ММФ, ФБТ, ІХФ, ФМФ, ІФФ. В КПІ немає факультетів, на яких не відбувається наукових подій і не публікуються наукові матеріали, але є факультети, які абсолютно не відображають цю діяльність на своїх сайтах.

Сьогодні вже не можна зібрати інформацію, створити сайт і забути про нього. Рейтинги сайтів університетів вимагають від керівництва

та науковців ВНЗ постійної присутності в мережі – там має бути не просто адміністративна інформація про керівництво і адреса будівлі, а різноманітна інформація з усіх сфер життя підрозділу для всіх категорій користувачів. Прикладом можуть бути події початку лютого, коли в університеті оголошувалась перерва в навчанні. ДНР пропонував проведення занять зі студентами за індивідуальними планами самостійного відпрацювання навчального матеріалу відповідних дисциплін з використанням дистанційних форм навчання. Але на більшості сайтів КПІ не було навіть оголошення про перерву в навчанні, не кажучи вже про завдання. За два роки, що пройшли від попереднього карантину, особливих змін у готовності до роботи в екстремальних умовах не відбулося. Причина, напевно, у неготовності приймати сайти як інструменти для роботи, як спосіб спілкування з абітурієнтами, студентами, викладачами і колегами. Сайт підрозділу має стати точкою доступу до потрібної для користувачів інформації. Адже викладачі створюють дистанційні курси, пишуть статті, випускають книги, працюють з електронним кампусом – ця робота має відображатися на сайті, хоч і не обов'язково на ньому бути присутньою.

Стежити за станом сайту і його місцем у рейтингу повинні керівник підрозділу і відповідальні за Web-сайт особи.

Яким же чином можна покращити положення підрозділу в рейтингу? Основним засобом залишається зміна мережевої політики. Дії можуть бути такими:

1. Розширювати інформаційне наповнення сайту за рахунок оригінального контенту – цікавих для відвідувачів сайту матеріалів. У студентів, викладачів і колег має бути причина посилання на сайт;
2. Анонсувати і висвітлювати навчальні та наукові події;
3. Розміщувати наукові роботи викладачів та співробітників підрозділу;
4. Забути про адресу [ntu-kpi.kiev.ua](http://ntu-kpi.kiev.ua);
5. Сприяти тематичним та студентським проектам.

НТУУ «КПІ» – найбільший університет в Європі. І наша мета – гідне представлення його в Інтернеті.

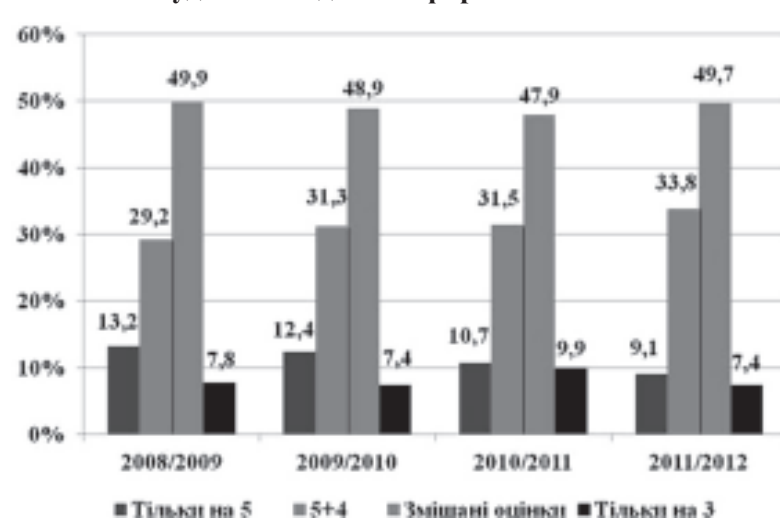
*М.Ю. Ільченко,  
О.П. Цурін, Н.О.Цуріна*

## ПІДСУМКИ ЗИМОВОЇ СЕСІЇ 2011/2012 н.р.

Специфікою проведення зимової сесії 2011/2012 н.р. стало те, що внаслідок змін у графіку навчального процесу, пов'язаних з проведенням чемпіонату з футболу «Євро-2012», терміни складання екзаменів варіювались залежно від навчального підрозділу, форми навчання і освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки студентів.

Цього навчального року до складання зимової заліково-екзаменаційної сесії приступили 20982 студенти денної форми навчання. Загалом успішно та у встановлений термін склали сесію 15591 студент (74,3%), що на 0,9% краще, ніж у попередній рік. Найбільше успішних у навчанні студентів навчається на ВПІ, ФСП і ФЛ, де вчасно і в повному обсязі склали сесію більше 90% студентів. Кількість відмінників, порівняно з зимою сесією 2010/2011 н.р., зменшилась на 1,6% і становить 9,1%, але при цьому кількість студентів, які мають середній бал 3,0, зменшилась на 2,5% – до рівня 7,4%. Кількість студентів з середнім рівнем успішності досягла 83,5% і є максимальною за останні чотири навчальні роки. Відносна кількість студентів, які навчаються на добре та відмінно, становить по університету 42,9%. Лідерами за цим показником виступають ФММ, ФСП, ВПІ, ФЛ і ФБТ.

Динаміка успішності складання зимових сесій студентами денної форми навчання

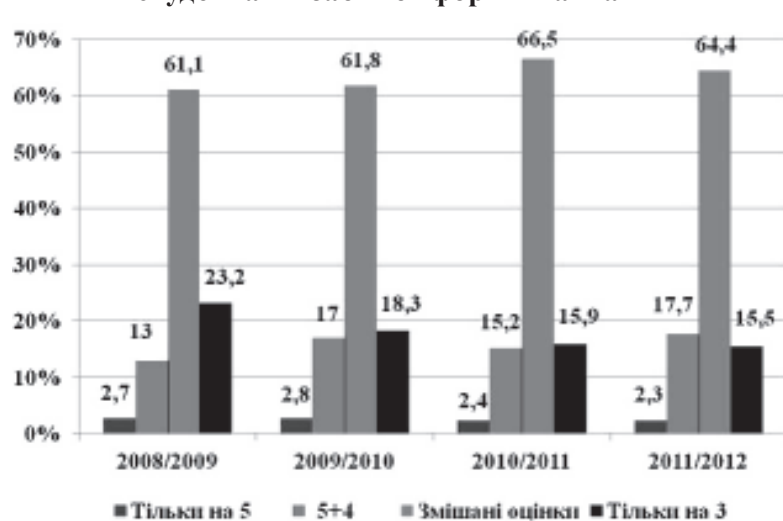


Намітилась тенденція до зменшення відносної кількості студентів, які відраховані за результатами складання сесії. Цієї зими таких студентів виявилось 2,5% – найменше за останні роки. Таке досягнення стало можливим за рахунок глибокого аналізу результатів семестрових атестацій у навчальних підрозділах університету та своєчасного проведення заходів щодо підвищення середнього рівня ус-

пінності студентів. Суттєво зменшилась кількість повторних курсів та академічних відпусток (з 64 торік до 26 цього н.р.), а кількість індивідуальних графіків складання сесії, навпаки, збільшилась з 44 до 70.

Доволі успішно склали сесію студенти з числа іноземних громадян – з 343 осіб, які навчаються в університеті, 95,9% показали рівень знань достатній для продовження навчання.

Динаміка успішності складання зимових сесій студентами заочної форми навчання



Порівняно з минулою зимою сесією відсоток відрахованих зменшився з 3,95% до 2,92%. Індивідуальні графіки навчання були надані тільки чотирьом іноземним студентам.

Студенти заочної форми навчання під час складання сесії показали достатньо високі результати. З 3194 осіб – 83,3% завершили сесію вчасно. При цьому, як і у випадку зі студентами денної форми навчання, відносна

кількість відмінників серед студентів-заочників з року в рік повільно зменшується і наразі становить 2,3%. Темп зменшення кількості студентів, які мають середній бал 3,0, в останні два роки дещо уповільнився і становить 15,5%.

Враховуючи стислі строки другого семестру, бажано викладачам і студентам плідно працювати вдалої літньої сесії.

*Інформація департаменту навчально-виховної роботи*



# "Мене сьогодні в інституті назвали "віхою в історії"..."

16 березня о 16-00 в Державному політехнічному музеї НТУУ "КПІ" відбудеться вечір пам'яті головного архітектора КПІ вродовж майже трьох десятиліть, лауреата Державної премії УРСР по архітектурі, лауреата Премії Ради Міністрів СРСР, заслуженого працівника культури України Володимира Лиховодова. У програмі вечора – відкриття виставки з циклу "Славені імена КПІ", присвяченої В.І.Лиховодову, та презентація його останньої книги "О чудесах небесных и чудаках поднебесных".

*Пропонуємо увазі читачів "КПІ" спогади про цю непересічну особистість його доньки і співачки кількох книг Олени Лиховодової.*

Минуло трохи більше року відтоді, як відійшов у інший світ Володимир Іванович Лиховодов. Той день став вселенською катастрофою не лише для мене особисто, моєї мами Людмили Максимівни і всієї нашої родини, але, впевнена, й для усіх тих, хто знав, любив і продовжує любити його. Адже зустрівши Володимира Івановича, неможливо було не потрапити під вплив його чарівної особистості. Людина мудра, яскраво талановита, надзвичайно розумна, шляхетна і, водночас, скромна, він підкорював серця своєю доброзичливістю, безмежною любов'ю до своєї професії, до людей і до життя. Всеперемагаюче почуття гумору Володимира Лиховодова було мало не легендарним. Спілкуючись з людьми, які знали Володимира Івановича, я бачу в їхніх очах біль, але після перших слів співчуття завжди чую спогади про його оптимізм і теплий гумор, про його дотепні жарти та добре ставлення до всіх, з ким йому доводилося спілкуватися й працювати.

Народився В.І.Лиховодов у м. Макіївка, в художньо освіченій і музичній сім'ї інженера Івана Архиповича Лиховодова та Олени Іванівни Похитонової. Його мати була представницею іменитого роду Похитонових, який походить від запорізьких козаків, і який при Катерині II отримав дворянське достоїнство.

Один із предків Володимира Івановича – відомий художник Іван Павлович Похитонов (1850-1923). Його дуже високо цінував П.М. Третяков. Друзями І.П. Похитонів були І.Ю.Рєпін, І.С. Тургенєв і Л.М. Толстой, який називав його "чарівником" в мистецтві. Виходець з Херсонської губернії, І.П. Похитонов, хоча й не отримав систематичної художньої освіти, уславився у Франції своїми вишуканими пейзажними мініатюрами. Його філігранно виписані панно прикрашали покої російської імператриці Марії Федорівни. Провівши значну частину свого творчого життя в Бельгії, де поблизу Льежа він і похований, Іван Похитонов був визнаний бельгійцями своїм національним художником. У Бельгії створено його музей, а одна з вулиць міста Жюпіль носить його ім'я.



В.І. Лиховодов

Про іншого предка В.І. Лиховодова, народовольця Миколу Даниловича Похитонів, писала у своїх спогадах про в'язні Шліссельбурзької фортеці Віра Фігнер. Дворянин, штабс-капітан, син генерал-майора, учасника облоги Плевни, він був заарештований за революційну діяльність і підготовку замаху на царя Олександра II до смертної кари, яку замінили довічним ув'язненням в Шліссельбурзькій фортеці.

А ще серед предків Володимира Івановича – офіцери денкінської армії і командири дивізії Котовського, дипломати, артисти опери та балету.

Родичем В.І. Лиховодова був Данило Ілліч Похитонов, народний артист РРФСР, хормейстер і диригент Марїнського театру в С.-Петербурзі, ке-

важко поранений у ногу. Від пережитого шоку до того пряме волосся на його голові назавжди закрутилося в ті характерні кучері, які пам'ятають усі, хто його знав.

Після війни В. І. Лиховодов, який з самого дитинства відрізнявся тягінням до творчості, вирішив стати архітектором. Склавши вступні іспити на відмінно, він вступив до Київського інженерно-будівельного інституту. Під час навчання вирізнявся не лише своїм талантом, але був загальнознаним лідером і душею студентських компаній.

Після закінчення інституту Володимира Івановича як надзвичайно перспективного і талановитого молодого фахівця запросили працювати до Москви, але через сімейні обставини він залишився в Києві. Тут і набув розвитку його архітектурний дар.

Значну частину свого життя В.І.Лиховодов присвятив розробці великомасштабних комплексних будівельних об'єктів у проектного інституту КиївЗНДІЕП. Він проєктував наукову бібліотеку та драматичний театр у м. Грозний, ділові центри та інші об'єкти. Однак центральною проблематикою його творчості стало створення великомасштабних архітектурних ансамблів вищих навчальних закладів в Україні та в ближньому зарубіжжі, наприклад, Кишинівського політехнічного інституту. За проєкт і будівництво споруд Львівського політехнічного інституту В.І.Лиховодов і його творчий колектив були удостоєні Премії Ради Міністрів СРСР (1978), а за створення архітектурного

турні традиції І.С.Кітнера й О.В.Кобелева. Володимир Лиховодов поетапно і системно продовжував розвивати й удосконалювати архітектурний вигляд КПІ, синтезуючи його історизм і сучасність, що сприяло визнанню КПІ одним з провідних і найкрасивіших університетів у світі. Історія НТУУ "КПІ" відображена в історичних літописах В.І.Лиховодова, А.Л.Любомудрової і О.В.Лиховодової "КПІ – від першого кроку до першого випуску", "КПІ кризь роки", "КПІ. Перше століття".

Кризь усе життя він проніс дружбу з Віктором Дмитровичем Сидоренком, проректором НТУУ "КПІ", вважаючи його своїм наставником. Він



любив своїх друзів, колег, високо цінував їхню порядність і талант.

Володимир Іванович був закоханий у симфонічну музику, любив класичну оперу, особливо оперу О.П.Бородіна "Князь Ігор". Багато арій з опери І.Кальмана та Й.Штрауса знав напам'ять і з задоволенням їх виконував у колі сім'ї та друзів.

Пізній період життя В.І.Лиховодова був надзвичайно складним, повним драматизму, але, попри все, дуже світлим. У ці роки особливо проявилася його неймовірна мужність. Ні словом, ні поглядом не видаючи мук страшною і тривалою боротьби зі смертельною недугою, Володимир Іванович при першому ж поліпшенні самопочуття вирушав на улюблену роботу в КПІ, де зразу поринав у колоритну проблем і справ рідного інституту. Навіть найближчі співробітники не підозрювали, що за гумором, життєрадісністю і активною діяльністю Володимира Івановича ховається нестерпний біль.

Він хотів встигнути ще дуже багато: оформити головний корпус КПІ монументальними дошками, відновити історичні герби, довести до фінальної стадії комплекс малої спортивної ари, а головне, підготувати макети каплиці Св. Марії Магдаліни. І якою цінною була допомога і підтримка колег – проректора М.В.Печеника, О.Лебедевої, О.Шеляга, В.Бавіловського, найближчого сподвижника С.Снежкіна та багатьох інших! А з яким завзяттям і наполегливістю Володимир Іванович працював над ес-

кізами церкви! Реанімаційна палата лікарні, в якій мені дозволили разом з ним постійно перебувати, перетворилася на творчу майстерню. Після важких операційних буднів навколо Володимира Івановича збиралася здинована лікарі, і, як на художній раді, вибирали разом ескіз, який сподобався найбільше. А він, перемагаючи біль, розповідав їм анекдоти і смішні історії, вселяючи сили і оптимізм.

В останні роки життя відкрилися нові грані таланту Володимира Лиховодова: він почав писати вірші. Поезія стала пристрастю. Володимир Іванович писав швидко, немов хтось диктував йому поетичні рядки. Спочатку писав для себе, але його стиль ставав все досконалішим. Він почав експериментувати з різними жанрами: балади, казки, ліричні, соціальні, гумористичні сюжети. Поетичним дебютом став "Алтан", поетична балада про кохання, яка вселяє надію і віру в добро та у всеперемагаюче почуття любові.

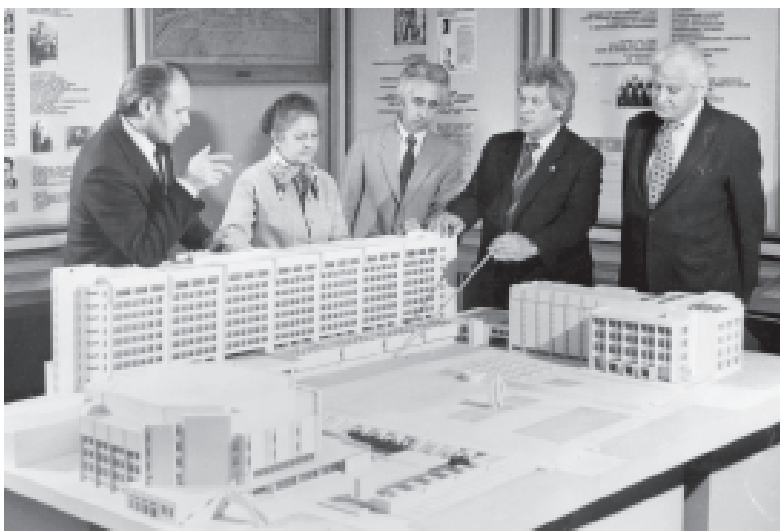
Мені вдалося переконати Володимира Івановича створити авторські ілюстрації до його поезій. Вони вийшли чудово: індивідуальна графічна манера, точне попадання в образ, динамізм малюнка і композиції...

Після успішного "Алтана" Володимир Іванович продовжив роботу над новою поетичною збіркою, до якої увійшли також його твори останніх шістьох років. Володимир Іванович власноруч виконав для них ілюстрації, які самі по собі мають художню цінність. Збірка отримала назву "О чудесах небесных и чудаках поднебесных". Це щира сповідь, розповідь про його ставлення до людей, законів світобудови і до Бога. У книзі багато світла, добра, віри і надії. Останні редакційні правки ми вносили до неї уже в реанімації, але опублікованою він її так і не побачив. Поезія В.І.Лиховодова щира й правдива, сповнена глибоких і драматичних переживань, які, попри їхню серйозність, автор висловлює у властивій йому гумористичній і, часом, іронічній формі. Видивляючись у Вічність, що невблаганно наближалася, він не переставав жартувати, і це краще за будь-які слова свідчило про його мужність і внутрішню силу.

В.І. Лиховодов відноситься до тих виняткових людей, які не лише залишають після себе яскравий і глибокий слід у творіннях, але й продовжують жити в душах і в серцях людей, зігріваючи їхнє життя. Я вірю, що каплиця Св. Марії Магдаліни за макетами В.І.Лиховодова і С.М.Снежкіна буде споруджена, і мрію, щоби в ній був би боковий вівтар Св. Володимира. А ще дуже сподіваюся на те, що спільно ми зможемо встановити гідний надгробний пам'ятник Володимиру Івановичу Лиховодову, головному архітекторові НТУУ "КПІ".

...Після відзначення 80-річного ювілею, батько мені ніяково сказав: "А знаєш, мене сьогодні в інституті назвали "віхою в історії"..."

*Олена Лиховодова, дочка*



рівник постановок опер за участю Федора Шаліпіна, автор книги "З минулого російської опери".

У роки Великої Вітчизняної війни родині В.І. Лиховодова довелося повною мірою відчувати страждання. Ризикуючи життям, його сім'я переходила поранених у своєму будинку. Хлопчиком, передаючи листівки для радянських військовополонених, Володимир Іванович був пострілом поліцейа

комплексу будівель Київського політехнічного інституту В.І. Лиховодов і його талановита команда стали лауреатами Державної премії УРСР з архітектури (1988).

Київський політехнічний інститут став улюбленим дітищем Володимира Івановича. З цим навчальним закладом пов'язано майже три останні десятиліття його життя. Він віддано служив КПІ, вірно втілюючи в ньому архітек-

## Дистанційне навчання: морока чи допомога викладачеві?

**Дистанційне навчання – сучасна перспективна форма надання освітніх послуг, яка успішно діє в НТУУ "КПІ". Якісно створені дистанційні курси сприяють засвоєнню відповідей дисциплін та забезпечують індивідуальний характер навчання. Зокрема, переваги дистанційного навчання виявилися цієї зими, коли було призупинено очні заняття. Про досвід впровадження в навчальний процес дистанційних курсів на ФММ ця стаття.**

Після закінчення курсів підвищення кваліфікації в навчально-методичному комплексі "Інститут післядипломної освіти НТУУ "КПІ" за програмами "Створення і використання web-ресурсів навчальної дисципліни", "Розроблення дистанційних курсів з використанням платформи Moodle", "Розроблення WEB-сторінки викладача" мною були розроблені авторські дистанційні курси з дисциплін "Маркетинг малого підприємства", "Бренд-менеджмент", "Маркетинг страхових послуг", "Маркетингові дослідження в інноваційній сфері", "Основи маркетингу" (для технічних спеціальностей) та "Консультації з дипломних робіт бака-

лаврів", з яких на два перші вже отримано гриф "Рекомендовано методичною радою НТУУ "КПІ" та Сертифікат Українського інституту інформаційних технологій в освіті НТУУ "КПІ" (УІТО). Після впровадження цих курсів у навчальний процес мною було проведено маркетингове дослідження їх ефективності, результатами якого і хочу поділитися.

На початку 2010 р. я вперше запропонувала студентам допоміжний варіант навчання за допомогою дистанційних курсів, розроблених на базі e-learning платформи Moodle. Тоді відсоток тих, хто зумів ними скористатися, ледве досягнув 21% серед студентів заочної форми навчання, 93% серед студентів стаціонару та 100% серед студентів паралельної освіти. Однак наприкінці 2011 р. – початку 2012 р. цей показник склався 64% серед студентів заочної форми навчання та 100% серед студентів стаціонару. Такі дані свідчать про вміння та бажання студентів користуватися новітніми інформаційними технологіями й комунікаціями при навчанні. Але того ж самого вони очікують і від нас, викладачів.

За даними порталу "BFM.RU" рівень технічного вдосконалення

людства прискорюватиметься за законом експоненти, який покладено в основу теорії технологічної сингулярності. За прогнозом американського вченого-футуролога Томаса Фрея, до 2030 р. професія викладача взагалі може зникнути. Завдяки запровадженню у 2001 р. Массачусетським технологічним інститутом руху OpenCourseWare, в Інтернеті з'явилася велика кількість дистанційних курсів у вільному доступі. На сьогодні, за даними сайту "РБК daily", вони були завантажені більше 130 млн разів. Безумовно, прогноз футуролога може викликатися у нас, викладачів, тривогу за своє майбутнє. Такі побоювання є природними, але, за теорією маркетингу, тимчасовими!

Перш за все, розробка та постійне вдосконалення дистанційних курсів забезпечує нам можливість бути доступними різним студентським аудиторіям на різних континентах. Це дозволяє суттєво збільшити експорт наших освітніх послуг.

По-друге, тривогу викликає підвищення вірогідності плагиату наших авторських матеріалів, що завантажуються в Інтернет як контент дистанційного курсу. З одного боку, це актуалізує необхідність законодав-

чого врегулювання норм захисту авторських прав. З другого, умови стрімкого загострення іноді неординарної конкуренції змушують нас не зупинятися на досягнутому, самовдосконалюватися, випереджати конкурентів і робити нові відкриття.

По-третє, впровадження дистанційних курсів отримує високу оцінку безпосередніх замовників наших викладацьких послуг – студентів. На думку студентів, дистанційні курси не мають емоцій, суб'єктивного ставлення викладача до студентів та є дуже прозорими для оцінювання знань. E-learning платформа Moodle чітко відстежує та фіксує динаміку навчальної діяльності кожного студента протягом семестру. Формат дистанційного семінару, вебінару чи наукового форуму формує у студентів уміння в інтерактивному режимі відстоювати власні наукові позиції та попередує плагіат, оскільки дозволяє перевіряти окремі речення звітів через пошукові системи. На практичних же заняттях студенти вчаться дискутувати "в живому форматі". Така "комплексність", "структурованість" та "наочність" процесу навчання особливо позитивно відмічена студентами. Популярні

серед студентів і он-лайн консультації, оскільки дозволяють економити їх часові та матеріальні ресурси.

Ефективність індивідуальної роботи з викладачами я відчула на власному досвіді під час навчання в УІТО. Тож користуючись нагодою, хочу подякувати всім викладачам УІТО та ІПО НТУУ "КПІ" за отримані новітні знання та ефективні інструменти викладання. Щира подяка Ю.М.Богачову, М.І.Івченко, М.В.Гончаренку, А.А.Павловському, Л.Ф.Ярмоленку, С.О.Благовірній за професійні поради та консультації.

Безумовно, створення дистанційних курсів потребує від викладачів копійки, але цікавої роботи, пов'язаної з опрацюванням нових технологій, підготовкою відповідних матеріалів, налаштуванням курсів під авторську методику викладання, постійною їх підтримкою та оновленням. Але стрімкі процеси розвитку інформаційних технологій уже неможливо зупинити. Сьогодні з другого класу школярі починають вивчати інформатику. Через 10 років цьому поколінню буде замало бачити викладача НТУУ "КПІ" з крейдю біля дошки...

*Н.В.Юдіна, к.е.н., ст. викладач ФММ*



## ЛЮБЛЮ ВЕСНУ

Нехай хтось з осінню удвох  
радіє,

Когось в зимі привабить  
простір близьни,

Мені ж красою справжньою  
в житті є

Краса дівоча, моря і весни.

Чекаю день, коли прийду  
у поле,

Візьму холодну грудочку  
землі,

Зігрію у долонях, огляну  
простір голій,

Насичусь вітру теплою  
сповна,

Послухаю, чи не курличуть  
журавлі

І сам собі скажу:  
прийшла весна...

Чекаю дня цього, бо він  
віщує свято,

Пройтись по зелені неквапним  
кроком,

Почути миле кумкання  
завзяте.

За щастя у своїм житті  
вважало

Побути знову на прем'єрі  
року –

Концерти солов'їному із гаю.

Люблю як пахнуть  
материнками левади,

Коли між вільхами іду  
додому,

Люблю гуляти пелюстковим  
садом,

Радити зустрічі бджоли  
і цвіту.

Люблю весну в буянні  
молодому

Ще більш, бо після неї  
прийде літо...

**Станіслав Лисенко,**  
доцент кафедри  
історії ФСП

## Веселий трудівник березень

Серед задумливих, часом журливих і сумних картин видатного живописця Ісаака Левітана мабуть лише одна до краю наповнена радістю і жагою життя. Це – "Березень". Пам'ятаєте?

Дзвінке синє небо. Старі лапаті ялини кидають глибокі тіні на осілий сніг. Біля ганку яскраво освітленого весняним сонцем двоповерхового будиночка куняє селянський коник, запряжений у розвальні.

Жодного руху, сама статика. Але скільки радості й наснаги розлито в повітрі! Здається, чутно легке кування синиць, квапливу



перекличку крапель талої води і, подеколи, – раптовий шурхіт і шум від обвалу снігу з розгіртого сонцем даху.

Березень. Початок весни. Земля прокидається. Оживає природа. Радість буття обіймає все суще. Починається новий цикл життя. Вічне коло – від народження до згасання. Недарма ж з давніх-давен більшість народів, які населяють Північну півкулю Землі, відлік нових років вели саме з початку весни.

І наші пращури-слов'яни також новолітвання починали колись з березня. Лише з утвердженням християнства свято Нового року було перенесене спочатку на 1 вересня, а згодом, згідно з юліанським календарем, який християнські народи одержали у спадок від Риму, – на 1 січня.

До речі, в стародавньому Римі Новий рік теж відзначали спочатку навесні. Тільки напівміфічний Нума Помпілій при першій реформі календаря зробив березень, місяць, який латиняни з часів Ромула вважали першим у році, третім за ліком після січня і лютого.

Березень – перший весняний місяць. Але вступати у свої права він не квапиться. Спочатку зігріває своїм диханням країни Півдня, потім, у боріннях з зимою, прямує все далі на Північ. І, якщо вже говорити про те, коли ж приходить весна до наших країв, не мож-

на не згадати й про астрономічний аспект цього питання. Бо астрономічна весна в нашій півкулі починається не 1, а 21 березня, в день весняного рівнодення. Доба 21 березня відрізняється від решти днів року (окрім 23 вересня – осіннього рівнодення) тим, що цієї доби довжина дня дорівнює довжині ночі. А після неї аж до дня літнього сонцестояння 22 червня довжина світлового дня зростатиме, а довжина ночі – зменшуватиметься.

З днем весняного рівнодення і, взагалі, з березнем, у слов'ян було пов'язано чимало обрядів, звичаїв та повір'їв. Більшість з них не дійшли до нашого часу, а ті, що дійшли, – примхливо пов'язалися з датами християнських свят. Наприклад, ще зовсім недавно в народі казали, що птахи повертаються з вирію в день "обертенья" – на свято Обретіння глави Святого Іоанна Хрестителя (9 березня за н. с.) – мовляв, Святий Іоанн чудом повертає птахів додому.

А якщо в день Святої Євдокії 14 березня хтось бачив першу ластівку, то повинен був кинути їй навздогін грудочку землі, приказуючи при цьому: "На тобі, ластівко, на гніздо!"

У народі березень звали по-різному. Давньоруська назва "сухий" – тому що о цю пору зазвичай випадає мало опадів. У деяких українських місцях березень називали "прощальником", "зимобором", "полютим" (тобто тим, що йде за лютим) тощо. Нормативною ж назвою березня до середини XIX століття була латинська "март" – на честь бога Марса. При цьому варто зауважити, що у стародавніх римлян, які поділили цією назвою зі світом, вона з військовою не асоціювалася, бо Марс спочатку вважався оборонцем землеробів і символізував весну і врожай, і лише згодом ототожнився з грецьким воєвничим богом Аресом та ще й перебував на себе повноваження захисника тварин.

Сьогоднішня назва місяця пов'язана зі стародавнім промислом – заготівлю березової золи та кори для потреб гутництва (виготовлення скла) та для вироблення дуже потрібної людям лікувальної та технічної речовини – дьогтя. Вирубка березових гаїв для заготівлі цінної золи та звільнення землі під засіви відбувалася саме на початку весни.

Ось такий він місяць-березень – веселий трудівник...

**Дмитро Стефанович**

## Князєв Юрій Вікторович



20 лютого на 71 році пішов з життя кандидат технічних наук, доцент кафедри технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології Юрій Вікторович Князєв.

Ю. В. Князєв народився 20 серпня 1941 року в м. Москва в родині військовослужбовця-прикордонника Віктора Семеновича Князєва.

У 1958 році Юрій Вікторович закінчив у Львові середню школу і влаштувався на роботу до залізничного депо «Львів-Захід».

У 1960 році Юрій Вікторович вступив на хіміко-технологічний факультет Львівського політехнічного інституту, а в 1961 році переводиться до КПІ, де навчається на хіміко-технологічному факультеті на кафедрі технології неорганічних речовин. Саме з цією кафедрою і пов'язується подальший трудовий шлях Юрія Вікторовича Князєва. Він отримує вищу освіту в 1965 році, і йому присвоюється кваліфікація інженера-хіміка-технолога. Молодого випускника залишають працювати на кафедрі, спочатку на посаді завідувача навчальної лабораторії, потім – аспірантура, після закінчення якої він захищає кандидатську дисертацію і в 1972 році отримує науковий ступінь кандидата технічних наук, а далі починається науково-педагогічна кар'єра Юрія

Вікторовича. Спочатку молодий кандидат наук працює асистентом, а вже через 5 років, в 1977 році, обирається на посаду доцента. Керівництво кафедри довіряло Юрію Вікторовичу не лише викладацьку дисципліну, молодий педагог у 1975 році був направлений керувати студентською практикою до Народної Республіки Болгарія.

Закордонна педагогічна робота була продовжена у 1978-1982 рр. Спочатку Юрій Вікторович стажувався у Франції в удосконаленні французької мови, а потім викладав хіміко-технологічні дисципліни в Алжирському місті Бумердес в Національному інституті нафти, газу і хімії.

Юрій Вікторович завжди був прикладом для студентської молоді і співробітників і як педагог, і як вчений, і як спортсмен. Він вів активний спосіб життя і залучав до цього студентів і колег. Це і заняття футболом, і спортивною рибалкою, з якої Юрій Вікторович був неодноразовим призером і в Київському політехнічному інституті, і в Україні.

Як учений Юрій Вікторович займався проблемами технології і впровадження каталізаторів у хімічній технології і екологічного каталізу. Він був автором близько 300 наукових праць і винаходів.

Успішна трудова діяльність Юрія Вікторовича Князєва неодноразово відзначалася Подяками від керівництва Київського політехнічного інституту і держави. У 1984 році він був нагороджений медаллю на честь 1500-річчя Києва, в 1986 році – медаллю «Ветеран праці».

Колеги-однодумці, випускники назавжди збережуть у пам'яті світлий образ Юрія Вікторовича.

**Друзі, колеги, співробітники**

## • КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ  
«Київський політехнічний інститут»

### ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

**на заміщення посади завідувача кафедри (доктор наук, професор):**  
- фізичної та біомедичної електроніки, яка буде вакантною з 1 вересня 2012 року;  
**на заміщення посад професорів кафедр (доктор наук, професор), які будуть вакантні з 1 вересня 2012 року:**

- інформаційної безпеки;
- динаміки і міцності машин та опору матеріалів;
- інтегрованих технологій машинобудування;
- математичного аналізу та теорії ймовірностей;
- оптичних та оптико-електронних приладів;
- хімічного, полімерного та силікатного машинобудування (2 посади).

**на заміщення посади викладача, яка буде вакантною з 31 травня 2012 року по факультету, кафедрі:**  
**Факультет соціології і права**

Кафедра філософії  
викладачів – 1.

**на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), які будуть вакантні з 1 червня 2012 року по інститутах, факультетах, кафедрах:**  
**Механіко-машинобудівний інститут**

Кафедра технології машинобудування  
доцентів – 1

#### Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра видавничої справи та редагування  
доцентів – 1

#### Хіміко-технологічний факультет

Кафедра фізичної хімії  
доцентів – 1

#### Радіотехнічний факультет

Кафедра радіоконструювання і виробництва радіоапаратури  
доцентів – 1.

**на заміщення посади асистента, яка буде вакантною з 19 червня 2012 року по факультету, кафедрі:**  
**Факультет електроніки**

Кафедра електронних приладів та пристроїв  
асистентів – 1

**на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), яка буде вакантною з 26 червня 2012 року по інституту, кафедрі:**  
**Інститут енергозбереження та енергоменеджменту**

Кафедра інженерної екології  
доцентів – 1

**на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), які будуть вакантні з 27 червня 2012 року по факультету, кафедрі:**  
**Факультет менеджменту та маркетингу**

Кафедра економіки і підприємництва  
доцентів – 2

**на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), які будуть вакантні з 30 червня 2012 року по факультетах, кафедрах:**  
**Радіотехнічний факультет**

Кафедра радіоприймання та оброблення сигналів  
доцентів – 1

#### Факультет соціології і права

Кафедра філософії  
доцентів – 1

**на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старшого викладача (кандидат наук), асистента, які будуть вакантні з 1 липня 2012 року по факультетах, кафедрах:**  
**Факультет електроніки**

Кафедра акустики та акустоелектроніки  
асистентів – 1

#### Хіміко-технологічний факультет

Кафедра органічної хімії та технології органічних речовин  
доцентів – 1

#### Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра математичного моделювання економічних систем  
ст. викладачів – 1

#### Факультет соціології і права

Кафедра психології і педагогіки  
доцентів – 1

**на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старших викладачів (кандидат наук), викладачів, асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по інститутах, факультетах, кафедрах:**  
**Фізико-технічний інститут**

Кафедра фізико-технічних засобів захисту інформації  
ст. викладачів – 1

#### Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра графіки  
доцентів – 1; ст. викладачів – 1; асистентів – 2

Кафедра машин та агрегатів поліграфічного виробництва  
асистентів – 1

#### Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації і управління  
ст. викладачів – 1; асистентів – 1

#### Факультет електроенергетичної та автоматики

Кафедра теоретичної електротехніки  
асистентів – 1

#### Інженерно-фізичний факультет

Кафедра високотемпературних матеріалів та порошкової металургії  
асистентів – 1

#### Факультет прикладної математики

Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем  
ст. викладачів – 1

#### Фізико-математичний факультет

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей  
асистентів – 1

#### Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Кафедра спортивного вдосконалення  
доцентів – 1; викладачів – 2

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.  
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімн. 243.

### «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного  
університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56  
проспект Перемоги, 37  
корпус № 1, кімната № 221

✉ gazeta@kpi.ua

☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

### Головний редактор

**В.В.ЯНКОВИЙ**

### Провідний редактор

**В.М.ІГНАТОВИЧ**

### Провідний редактор

**Н.Є.ЛІБЕРТ**

### Дизайн та комп'ютерна верстка

**І.Й.БАКУН**

**Л.М.КОТОВСЬКА**

### Комп'ютерний набір

**О.В.НЕСТЕРЕНКО**

### Коректор

**О.А.КІЛІХЕВИЧ**

### Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,

м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

**Відповідальність за достовірність  
інформації несуть автори.  
Позиція редакції не завжди збігається  
з авторською.**